

som Lovforslaget beskæftiger sig med — og det kan siges om samtlige 4 Paragraffer —, aldeles ikke af, paa hvilken Maade dette Amdtsvalg er sammensat, saa for den, som tyr til denne Lov for at faa Oplysning om de Vilkaar, paa hvilke Midlerne kan tilvejebringes til saadanne Arbejder, eller for at faa Oplysning om, hvorledes de ved saadanne Arbejder beskæftigede eller muligvis ikke beskæftigede tidligere arbejdsløse er stillet, er det ikke af særlig Interesse, om han gennem Loven kan se, hvorledes dette Amdtsvalg er sammensat. Paa den anden Side kan jeg naturligvis aldeles intet have at indvende imod, at man ogsaa paa dette Punkt lader Loven give fuld Oplysning til den, der maatte ønske det, og jeg kan derfor ikke indvende det mindste imod, at en saadan Ændring foretages. Jeg takker baade det ærede 4de Medlem for 6te Kreds (Hauch) og det ærede 16de tingvalgte Medlem (Døcker) for den Tilslutning, de var saa gode paa deres Grupperes Vegne at give Lovforslaget.

Derimod kan jeg ikke i samme Grad takke det ærede 12te tingvalgte Medlem (Carl F. Madsen), selv om jeg skal erkende, at der gennem hans Tale — paa nær Indledningen, som jo altid bør slaa kraftigt til Lyd — gik, synes det mig, en Tone, som lover godt for, at det ogsaa vil blive muligt at bibringe det ærede Medlem Forstaaelse af, at man ikke gennem Lovforslagets § 4 tilsigter at gøre Uret til nogen Side. Naar det ærede Medlem ser saaledes paa Sagen, som han gør, tror jeg, det ligger i, at han forvokler det primære med det sekundære i dette Lovforslag. Det ærede Medlem begyndte nemlig med at sige, at det havde hans fulde Sympati, at man gennem dette Lovforslag søger for det første i videste Udstrækning at forbedre Jorden og dernæst at bidrage til at afhjælpe Arbejdsløsheden. Her er det ærede Medlem paa Vildspor. Initiativet til at iværksætte saadanne Arbejder er ikke taget i første Række for at faa Arealer omkring i Landet grundforbedret, selv om det kan være en meget betydningsfuld Sag, men Initiativet er udelukkende taget for ude i Landkommunerne at skaffe Mulighed for at modvirke den Arbejdsløshed, som ogsaa vil melde sig der og i stigende Grad frem over Vinteren. Det primære er, at man ved disse Arbejder foretager en Foranstaltning imod Arbejdsløsheden, og naar man saa tillige kan gøre det paa en saadan Maade, at der gennem disse Arbejder skabes produktive Værdier, saaledes som Tilfældet er, naar man sætter Grundforbedringsarbejder i Værk, saa opnaar man for begge Parter,

baade for dem, som ude i Kommunerne skal bringe de økonomiske Ofre, og for Arbejderne, de Fordele, som overhovedet kan opnaas ad den Vej. Hvis det ærede Medlem anlagde sin Betragtning paa hele denne Sag saaledes, som jeg her har skildret, at den bør anlægges, tror jeg, han vilde forstaa, at der ikke kan være Tale om i denne Sag at indblande Tariffer og Overenskomster; som angaar et forsvindende Mindretal af det betydelige Tal af Arbejdere ude i Landkommunerne, som der her er Tale om at sætte i Arbejde.

Det ærede Medlem siger, at i tidligere Tid var det Arbejdsgiveren, der bestemte Lønvilkaarene, men nu vil man skruer Udviklingen 50 Aar tilbage og bortfjerne den Ret til at tale med om disse Vilkaar, som Arbejderne gennem deres Organisationer har erhvervet i de sidste Menneskealdrer. Men det ærede Medlem maa se paa denne Sag paa en anden Maade, end hvor Talen er om Overenskomster om Betaling for Arbejde, som udføres paa det frie Marked, hvor alle Parter er fuldkommen frit stillet. Her er Tale om at sætte Arbejder i Værk og yde forholdsvis gunstige Vilkaar for Tilvejebringelsen af de dertil fornødne Midler for at hjælpe de Personer, der nu gaar arbejdsløse, og som for det store Flertals Vedkommende er henvist til at leve af Hjælpekasserne, og jeg forstaa derfor ikke, at man fra nogen Side — det gælder ogsaa Socialdemokraterne — kan rejse Indvending imod Bestemmelsen om, at der skal ydes den paa de paagældende Egne gængse Pris. Tillige søger man for, at der bliver draget Omsorg i saa Henseende derigennem, at man for det første giver Kommunalbestyrelserne Bemyndigelse til at paakende Klager fra Arbejdernes Side, hvis disse finder Anledning til at klage over de Vilkaar, der bydes, og endelig gøres Indenrigsministeriets Arbejdsudvalg af 1917 til Appellinstans. Tror det ærede Medlem virkelig ikke, at hvis der er skellig Grund til at klage over de Vilkaar for Arbejdernes Udførelse, som er fastsat ved Forhandling mellem det paagældende Amdtsvalg, de interesserede Lodsejere og — det nærer jeg ikke Tvivl om — i Almindelighed ogsaa de Arbejdere, der skal beskæftiges derved, tror det ærede Medlem ikke, at saa vil disse Klager ogsaa blive hørt, naar de fremføres for Indenrigsministeriets Arbejdsudvalg, hvis de ikke allerede forinden er blevet hørt ved Appellen til Kommunalbestyrelsen? Jeg føler mig fuldstændig overbevist om, at hvis det ærede Medlem fik Held med sine Bestræbelser, saaledes at man i Spørgsmaalet om Igangsæt-